

SLO - gan nr 111

Witamy w nowym roku 2023 i pierwszym tegorocznym numerze naszego kwartalnika SLO – gan, a drugim w roku szkolnym.

Dopiero co skończyły się wakacje, a już szykujemy się na kolejny odpoczynek... nie ma to jak w szkole ☺Rozpoczęła się piękna , biała, oszroniona zima – szkoda, że nie u nas. Nowy rok, nowe, kolejne postanowienia. Może tym razem uda się je zrealizować...

Tymczasem życzymy miłej lektury i zapraszamy do współpracy.

160. rocznica wybuchu Powstania Styczniowego

160 lat temu, 22 stycznia 1863 r., Manifestem Tymczasowego Rządu Narodowego rozpoczął się największy w XIX w. polski zryw narodowy – Powstanie Styczniowe. Walka z rosyjskim zaborcą zjednoczyła Polaków, Litwinów, Białorusinów i Ukraińców, odciskając piętno we wspólnej pamięci i stając się inspiracją dla kolejnych pokoleń bohaterów walk o wolność. „Musimy złożyć hołd tym, którzy wtedy podjęli tę decyzję – szli do nierównego boju i ginęli, pozostawiając swoje rodziny i dzieci, osierocając ich na lata. To był obowiązek, który spełniali wobec narodu. Ich ofiara nie poszła na marne. Kolejne pokolenia spełniły swój obowiązek, pamiętając o nich. My także musimy nieść tę pamięć dalej i mówić, skąd jesteśmy”

Przygotowania do wybuchu powstania

W drugiej połowie lat 50. XIX w., po klęsce Rosji w wojnie krymskiej, nadzieje Polaków na odzyskanie niepodległości rozbudziły się na nowo. Przygotowania do walki podjęli uczestnicy stowarzyszeń spiskowych organizowanych na obszarach należących dawniej do Rzeczypospolitej. Wśród aktywnie działających kół konspiracyjnych przeważały dwie postawy. Tzw. obóz „czerwonych” był zwolennikiem zbrojnej walki o niepodległość i wzywał do powstania narodowego. Stronnictwo „białych”, choć również nastawione niepodległościowo, było przeciwne zbyt szybkim planom zrywu, propagując idee pracy organicznej.

W czerwcu 1860 r. pogrzeb wdowy po bohaterze Powstania Listopadowego gen. Józefie Sowińskim w Warszawie przekształcił się w narodową demonstrację i zapoczątkował kolejne manifestacje patriotyczne. W lutym 1861 r., w 30. rocznicę bitwy pod Olszynką Grochowską, zorganizowano pochód, którego uczestnicy nieśli chorągiew z Orłem i Pogonią. Na Rynku

Starego Miasta został on rozpędzony przez żandarmów. Dwa dni później na Placu Zamkowym odbyła się wielka procesja żądająca uwolnienia aresztowanych i przyznania praw narodowych.

Przełomowe znaczenie miała patriotyczna manifestacja zorganizowana 8 kwietnia 1861 roku na Placu Zamkowym w Warszawie, która została krwawo rozpędzona przez rosyjskie wojsko. Zginęło co najmniej 200 osób, a 500 zostało rannych. Wydarzenia takie jak: demonstracje oraz nabożeństwa patriotyczne i obchody rocznic, odbywały się także m.in. w Kaliszu, Płocku, Radomiu i Lublinie.

14 października 1861 roku władze rosyjskie wprowadziły na terenie Królestwa Polskiego stan wojenny. Trzy dni później - 17 października - powstał Komitet Miejski ugrupowania „czerwonych”, mający przygotować powstanie. W 1862 roku został on przekształcony w Centralny Komitet Narodowy.

Pod koniec stycznia 1862 roku car podjął decyzję o utworzeniu w Królestwie władz cywilnych. 22 maja 1862 roku Aleksander II mianował swojego brata Konstantego Mikołajewicza namiestnikiem Królestwa Polskiego, a naczelnikiem rządu cywilnego - margrabiego Aleksandra Wielopolskiego.

Powstanie Styczniowe 1863-1864

W październiku 1862 r. wprowadzono nowe zasady poboru do wojska rosyjskiego – tzw. branki. Po raz pierwszy od kilkunastu lat miały się one odbyć nie przez losowanie, ale na podstawie imiennych list. Brankę przeprowadzono w Warszawie niespodziewanie w nocy z 14 na 15 stycznia 1863 r. Decyzja ta była bezpośrednią przyczyną wybuchu powstania. 19 stycznia Komitet uchwalił powierzenie dyktatury i naczelnego dowództwa powstania gen. Ludwikowi Mierosławskiemu.

22 stycznia 1863 roku Komitet Centralny Narodowy wydał Manifest ogłaszający powstanie i powołujący Tymczasowy Rząd Narodowy. Powstańcy, mimo niewystarczającego uzbrojenia i braków kadrowych, atakowali rosyjskie placówki praktycznie na terenie całego Królestwa Polskiego. Władze zrywu wzywały do udziału w nim również „braci Litwinów i Rusinów”, co spowodowało rozszerzenie obszaru walk na wschód.

Podczas powstania stoczono ponad tysiąc starć, a w siłach polskich uczestniczyło w sumie ok. 200 tys. osób. Pomimo pewnych sukcesów oddziałów powstańczych, w związku z przewagą armii rosyjskiej, siły zaborcze zaczęły uzyskiwać przewagę. Pod koniec 1863 roku łączny stan wojsk rosyjskich wynosił ponad 400 tys. żołnierzy (170 tys. w Królestwie Polskim, 145 tys. na Litwie i 90 tys. na Ukrainie). Rząd Narodowy miał w polu nie więcej niż 10 tys. partyzantów.

Przebrane walki sprawiły, że po miesiącu Ludwik Mierosławski utracił funkcję dowódcy powstania. Kolejnymi dyktatorami zostali Marian Langiewicz, a następnie – Romuald Traugutt, aresztowany przez rosyjską policję w nocy z 10 na 11 kwietnia 1864 roku. Więziony na Pawiaku, a następnie przewieziony do X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej, nie zdradził towarzyszy. 19 lipca 1864 roku rosyjski sąd wojskowy skazał go na śmierć przez powieszenie. Wyrok wykonano 5 sierpnia 1864 roku na stokach Cytadeli Warszawskiej. Ostatnie walki toczyły się do jesieni 1864 r. Za udział w powstaniu władze carskie skazały na śmierć co najmniej 669 osób, a na zesłanie trafiło przynajmniej 38 tys. Polaków dotknięty również liczne represje m.in. konfiskata majątków szlacheckich, kasacja klasztorów na obszarze Królestwa Polskiego, wysokie kontrybucje, a przede wszystkim aktywna rusyfikacja.

Po upadku powstania *Kraj i Litwa* pogrzażyły się w żałobie narodowej. W roku 1867 zniesiono autonomię Królestwa Polskiego, jego nazwę i budżet, w 1868 wprowadzono nakaz prowadzenia ksiąg parafialnych w języku rosyjskim, a w 1869 zlikwidowano Szkołę Główną Warszawską. W latach 1869–1870 setkom miast wspierających powstanie odebrano prawa

miejskie, doprowadzając je tym samym do upadku. W roku 1874 zniesiono urząd namiestnika, a w 1886 zlikwidowano Bank Polski. Skasowano klasztory katolickie w Królestwie, skonfiskowano ok. 1600 majątków ziemskich i rozpoczęto intensywną rusyfikację ziem polskich.

Pomimo klęski militarnej powstanie styczniowe osiągnęło część celów politycznych, zwłaszcza długofalowych, jakie stawiali sobie jego organizatorzy. Przyczyniło się między innymi do zahamowania reprezentowanej przez hrabiego Aleksandra Wielopolskiego polityki ugody wobec rosyjskiego zaborcy, popieranej przez część elit Królestwa. W wyniku represji i tłumienia powstania polityka ugodowców straciła uznanie wśród ogółu społeczeństwa. Pamięć o powstaniu ożywiała w kolejnych dziesięcioleciach nastroje patriotyczne, co przyczyniło się do odzyskania niepodległości pół wieku później. Powstanie przyczyniło się do korzystniejszego niż w dwóch pozostałych zaborach i w etnicznej Rosji uwłaszczenia chłopów, zarówno w Królestwie, jak i na ziemiach zabranych. Konsekwencją był w końcowych trzech dekadach XIX wieku *gwałtowny skok demograficzny, niemniej potężny wzrost produkcji przemysłowej, wzrost urbanizacji, podniesienie się stopy życiowej. Tym gospodarczym procesom towarzyszył bujny rozwój czasopiśmiennictwa, literatury pięknej, teatru, malarstwa. Co zaś szczególnie ważne: na przekór rusyfikacyjnej polityce Hurki i Apuchtinana wsi zaczęło się szerzyć czytelnictwo polskie. U podłoża procesów tych leżały różne przyczyny; wszystkie razem świadczyły o jednym: o wyjątkowo szybkim postępie Królestwa na drodze kapitalistycznego rozwoju. Zaś podstawową przesłanką tego rozwoju był radykalny charakter reformy uwłaszczeniowej ogłoszonej w 1864 roku.*

Znaczenie Powstania Styczniowego

Powstanie Styczniowe to jedno z najważniejszych wydarzeń w historii Polski w XIX wieku – kolejna próba odzyskania przez Polskę niepodległości. Mimo niedostatecznego przygotowania, powstańcy przez półtora roku toczyli heroiczny bój z armią carską – największą wówczas lądową armią świata. Walczyli pod znakiem trójdzielnego herbu, na którym obok Polskiego Orła i Litewskiej Pogoni widniał Michał Archanioł, symbolizujący Ruś (obejmującą tereny dzisiejszej Ukrainy i Białorusi) i trzeci polityczny naród dawnej Rzeczypospolitej. Przyświecało im hasło: Równość–Wolność–Niepodległość. Wyjątkowy, a zarazem ostatni wspólny zryw Polaków, Litwinów i Rusinów, był symbolicznym zakończeniem dawnej Rzeczypospolitej.

Powstanie Styczniowe jest również otwarciem nowej epoki w społecznej historii Polski.

Gwałtownie przyspieszyły wówczas przemiany cywilizacyjne, a niższe warstwy społeczne – chłopci i wielkomiędzyrobotnicy – stały się wówczas aktywną częścią narodu.

Insurekcja lat 1863-1864, chociaż przegrana, stała się moralnym fundamentem dla tych, którzy w okresie Wielkiej Wojny walczyli o niepodległość ojczyzny. W wolnej Polsce powstańcy zyskali status weteranów i najwyższe honory. Pamięć o powstaniu silnie odcisnęła się w narodowej kulturze i stała się ważnym elementem w budowaniu świadomości historycznej i dziedzictwa kulturowego dla wielu pokoleń Polaków.

Represje carskie po upadku powstania styczniowego

Po stłumieniu powstania rząd carski stopniowo likwidował resztki autonomii Królestwa Polskiego, którego nazwę zmieniono na Kraj Nadwiślański. Represje dotknęły całe społeczeństwo. W twierdzy kijowskiej rozstrzelano dowódców oddziałów powstańczych, między innymi: Adama Drużbackiego, Płatona Krzyżanowskiego, Władysława Tadeusza Rakowskiego, Romualda Olszańskiego oraz Adama Zielńskiego. W 1867 roku zniesiono autonomię Królestwa Polskiego, jego nazwę i budżet, dwa lata później zlikwidowano Szkołę Główną Warszawską, a setkom miast wspierających powstanie odebrano prawa miejskie, doprowadzając je tym samym do upadku.

W 1874 roku zniesiono urząd namiestnika, a w 1886 zlikwidowano Bank Polski. Skasowano klasztory katolickie w Królestwie, skonfiskowano ok. 1600 majątków ziemskich i rozpoczęto intensywną rusyfikację ziem polskich. Klęska tego największego narodowego powstania była ogromnym wstrząsem dla Polaków.

**Branka -
tragedia
młodych
konspiratorów**

Powstańcy styczniowi

Szymon Kamionowski, kl.3a

ARMIA KRAJOWA

Armia Krajowa była największą armią podziemną w Europie. W momencie maksymalnej zdolności bojowej liczyła prawie 400 tysięcy żołnierzy. Powstała 14 lutego 1942 roku.

Czym była Armia Krajowa?

Armia Krajowa (1942-1945) była ogniwem zakonspirowanych sił zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego. Działały one w okresie II wojny światowej na terenie okupowanej przez Niemcy ZSRR Rzeczpospolitej. AK była **największą armią podziemną w Europie**. Podlegała Rządowi Rzeczpospolitej Polskiej na uchodźstwie, jego Delegaturze na Kraj oraz Naczelnemu Wodzowi Polskich Sił Zbrojnych (PSZ).

Kiedy powstała AK?

14 lutego 1942 gen. Władysław Sikorski, naczelny wódz PSZ, wydał rozkaz o przemianowaniu Związku Walki Zbrojnej (konspiracyjnej struktury wojskowej powstałej w listopadzie 1939 r., kontynuatorki Służby Zwycięstwu Polsce, utworzonej w końcu września 1939 r.) na Armię Krajową. W efekcie tzw. akcji scaleniowej w skład AK weszło ok. 200 organizacji wojskowych.

Kto był dowódcą AK i jak była zorganizowana?

Na czele Armii Krajowej stanął komendant główny, który podlegał naczelnemu wodzowi PSZ. Pierwszym komendantem głównym AK był **gen. Stefan Rowecki ps. „Grot”** (do czerwca 1943 r.), następnie **gen. Tadeusz Komorowski ps. „Bór”** (do momentu upadku Powstania Warszawskiego, 2 października 1944 r.), a ostatnim gen. **Leopold Okulicki ps. „Niedźwiadek”**, który 19 stycznia 1945 r. rozwiązał AK.

Na Komendę Główną AK składało się 7 oddziałów, m.in. Informacyjno-Wywiadowczy, Biuro Informacji i Propagandy oraz Kierownictwo Dywersji. Obszar całego kraju podzielony został na okręgi-obwody-placówki.

Ilu żołnierzy walczyło w Armii Krajowej?

W momencie maksymalnej zdolności bojowej, która przypadła na lato 1944 r., siły AK liczyły **prawie 400 tys. żołnierzy, w tym 10,8 tys. oficerów**. Kadre oficerską sprzed wojny uzupełniano absolwentami tajnych kursów oraz przerzucanymi do kraju cichociemnymi.

Czym zajmowała się AK?

Nadrzędnym celem strategicznym AK było przygotowanie podziemnych sił zbrojnych do **ogólnonarodowego powstania skierowanego przeciwko Niemcom**. Równolegle prowadzono akcje sabotażowe, dywersyjne, wywiadowcze i propagandowe.

W okresie późniejszym nastąpiło stopniowe przechodzenie do działań dywersyjno-partyzanckich. Jedną z najbardziej spektakularnych akcji AK było **przechwycenie i przekazanie aliantom rakiety V-2** w 1944 roku.

Armia Krajowa wykonywała **zamachy na funkcjonariuszy hitlerowskiego aparatu** policji i bezpieczeństwa, więziennictwa i administracji, wyróżniających się szczególnym okrucieństwem. Wykonywała też wyroki podziemnych sądów Polskiego Państwa Podziemnego na konfidentach i zdrajcach. Żołnierze AK organizowali także akcje odbijania więźniów.

Armia Krajowa prowadziła też działalność informacyjno-propagandową, służącą podtrzymywaniu ducha oporu ludności oraz akcję dezinformacyjną i demoralizującą wroga.

Oddziały AK dokonały w latach 1942-1945 **ponad 110 tysięcy większych akcji zbrojno-dywersyjnych**, z czego 6243 akcje zostały przeprowadzone przez większe siły partyzanckie. Działalność podziemnej armii wiązała w sposób znaczący siły niemieckich policji, żandarmerii, Wehrmachtu i Gestapo. W walce zabito ponad 150 tysięcy żołnierzy i policjantów niemieckich oraz kolaborantów.

W momencie wkroczenia Armii Czerwonej na terytorium II Rzeczypospolitej (styczeń 1944 r.) rozpoczęto **realizację Akcji „Burza”**, czyli zbrojnego wystąpienia na tyłach wojsk niemieckich bezpośrednio przed nacierającymi siłami radzieckimi. Chodziło o to, żeby wystąpić na wyzwolonych ziemiach Rzeczypospolitej w roli gospodarza. Częścią Akcji „Burza” było Powstanie Warszawskie.

Rozwiązanie Armii Krajowej

Po wyparciu wojsk niemieckich wspomagające Armię Czerwoną oddziały AK były rozbijane, a ich żołnierze aresztowani przez NKWD i siły bezpieczeństwa tzw. Polski Lubelskiej.

19 stycznia 1945 roku w Częstochowie, w obliczu represji NKWD i w porozumieniu z Rządem RP na uchodźstwie, gen. Leopold Okulicki ps. „Niedźwiadek” wydał **rozkaz o rozwiązaniu AK** i zwolnieniu żołnierzy z przysięgi.

Część żołnierzy AK kontynuowała działalność niepodległościową m.in. w ramach organizacji „NIE”, Delegatury Sił Zbrojnych, Ruchu Oporu Armii Krajowej, Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, Konspiracyjnego Wojska Polskiego i innych organizacji podziemnych.

Masowe prześladowania członków tych organizacji, określanych w późniejszym okresie również mianem „żołnierzy wyklętych”, trwały przez cały okres stalinowski.

WALENTYNKI

Krótką historia walentynek

Patron walentynek i tradycja świętowania tego dnia nie wywodzi się z Ameryki, choć tam została przyjęta i od lat jest hucznie obchodzona. Nieprzypadkowo opiekunem święta zakochanych jest święty Walenty, biskup i lekarz, który stracił życie w imię miłości. Żył w Cesarstwie Rzymskim w III wieku. Panował wtedy, wydany przez cesarza, zakaz zawierania związków małżeńskich przez mężczyzn w wieku 18-37 lat. Cesarz uważał, że najlepsi żołnierze – legioniści to ci, którzy nie mają rodzin. Biskup Walenty złamał ten zakaz i udzielał młodym, zakochanym parom ślubów, za co został wtrącony do więzienia. Tam zakochał się w niewidomej córce strażnika, która dzięki świętemu odzyskała wzrok. Gdy o wszystkim dowiedział się cesarz, kazał go zabić. Egzekucję wykonano 14 lutego. W przeddzień swej śmierci Walenty napisał list do ukochanej. Walentynki obchodzone były już od średniowiecza! Święto zakochanych popularne było w południowej i zachodniej Europie. Do północnej i wschodniej dotarły znacznie później. Choć walentynki wiązane są z katolickim patronem św. Walentym, to niektóre zwyczaje wiązane są z obrzędami wywodzącymi się z Cesarstwa Rzymskiego. W starożytnym Rzymie, 14-15 lutego, obchodzono Luperkalia ku czci Junony i Pana. Junona była rzymską boginią kobiet i małżeństwa, z kolei Pan bogiem przyrody. **W starożytnym Rzymie istniał też zwyczaj losowania imienia potencjalnej wybranki serca ze specjalnej urny.** Jak widać, poszukiwania tej drugiej połówki od zawsze wzbudzały emocje. Nie można jednak łączyć Luperkaliów bezpośrednio z Dniem Zakochanych. Choć nie można zaprzeczyć, że pewne postaci z mitologii, takie jak Eros i Kupidyn, na stałe weszły do “repertuaru” walentynek.

Walentynki w Polsce

Najważniejszym miejscem kultu patrona miłości jest bazylika św. Walentego w Terni (miasto i gmina we Włoszech), gdzie znajdują się relikwie świętego. Każdego roku w niedzielę, która poprzedza dzień 14 lutego, do bazyliki napływają pary narzeczonych z całego świata, by właśnie tam złożyć przysięgę miłości. Kult św. Walentego i związane z nim walentynkowe zwyczaje zyskały popularność w Polsce dopiero w latach 90. XX wieku. Warto wspomnieć tu

o polskim mieście zakochanych, Chełmie, gdzie co roku odbywają się największe obchody walentynkowe w Polsce, znane jako "Walentynki Chełmińskie". W chełmińskim kościele farnym przechowywana jest nawet relikwia św. Walentego, która prawdopodobnie znajduje się tam od średniowiecza.

Walentynkowe ciekawostki:

- Anglia może poszczycić się długą i bogatą tradycją walentynek. To właśnie w Anglii zachowały się dwie najstarsze walentynki. Jedna z nich to miłosny poemat napisany w 1415 roku przez księcia Orleanu, Karola. Książę był wtedy więźniem londyńskiej Tower i napisał wiersz do żony. Obecnie poemat ten jest częścią zbioru rękopisów Biblioteki Brytyjskiej.
- Najszynniejszy walentynkowy prezent to walentynka podarowana w XVI wieku Annie Boleyn przez Henryka VIII. Było to jabłko w różowym lukrze, które znajdowało się w hebanowej szkatułce z perłami.
- Kartki walentynkowe spopularyzowała w Ameryce Esther Howland. Zainspirowana angielską walentynką, którą otrzymała w 1847 roku, sama zaczęła importować dekoracyjne materiały z Anglii i tworzyć piękne kartki. Mały domowy biznes rozwinął się w dobrze prosperującą firmę. Kobieta nazywana była "Matką amerykańskich walentynek".
- W Stanach Zjednoczonych w walentynki sprzedaje się blisko 200 milionów róż.
- Najdroższą w historii kartkę walentynkową otrzymała śpiewaczka operowa Maria Callas od miliardera Arystotelesa Onassisa. Wykonana została z litego złota, ozdobiona diamentami, szafirami i brylantami, a zapakowana w futro z norek.
- W Japonii z okazji święta zakochanych to panie wręczają upominki panom. Dopiero miesiąc później, z okazji Białego Dnia, mężczyźni odwiedzają się kobietom.
- Jedna minuta całowania pozwala spalić 26 kalorii.
- Najdłuższy pocałunek w historii trwał ponad 58 godzin! Para z Tajlandii pobiła rekord Guinnessa na najdłuższy pocałunek na świecie w 2013 roku. Ich usta były złączone dokładnie przez 58 godzin, 35 minut i 58 sekund.

Z uwagi na tak długą historię walentynek, która pokazuje, że miłość już od wieków była dla ludzi ważnym uczuciem, nie warto od razu stawać w opozycji do tego święta, głośno krzycząc, że jest to jedynie kicz i komercja. Walentynki można potraktować jako okazję do celebrowania związku, do zbliżenia się do drugiej, bliskiej nam osoby. Chodzi tu zarówno o wybranki/wybranków naszego serca, ale i o najbliższych, których przecież również darzymy miłością. W ten dzień warto się zatrzymać i skupić na ukochanej osobie, zrobić jej wyjątkową niespodziankę czy przyjemność. Prezent na walentynki będzie do tego miłym dodatkiem.

Krytyka walentynek

Część polskiego społeczeństwa krytykuje walentynki jako przejaw amerykanizacji, obcy polskiej kulturze i wypierający rodzime tradycje. Walentynki są też krytkowane za ich komercyjne i konsumpcjonistyczne nastawienie. Są one wykorzystywane przez biznes i media do przełamania stagnacji handlowej pomiędzy Bożym Narodzeniem a Wielkanocą.

Dla osób niepozostających w związkach, tzw. singli (szczególnie określających się jako quirkyalone) walentynki mają charakter opresywny, związany z „tyranią bycia w związku” i piętnujący osoby żyjące w pojedynkę. Z tego powodu 14 lutego został uznany przez społeczność quirkyalone za *International Quirkyalone Day*, mający być w zamierzeniu antywalentynkami

Z powodu pogańskiego pochodzenia obchodzenie walentynek odrzucają Świadkowie Jehowy.

W takich krajach jak Pakistan czy Indie zwyczaje walentynkowe, również wysyłanie kartek, są potępiane jako niezgodne z duchem islamu.

Bezpieczne ferie zimowe 2023

Terminy ferii zimowych

W roku szkolnym 2022/2023 ferie zimowe będą organizowane w następujących terminach:

- **16-29 stycznia 2023 r.**
lubelskie, łódzkie, podkarpackie, pomorskie, śląskie
- **23 stycznia – 5 lutego 2023 r.**
podlaskie, warmińsko-mazurskie
- **30 stycznia – 12 lutego 2023 r.**

kujawsko-pomorskie, lubuskie, małopolskie, świętokrzyskie, wielkopolskie

- **13-26 lutego 2023 r.**

dolnośląskie, mazowieckie, opolskie, zachodniopomorskie

TŁUSTY CZWARTEK

Najbardziej kaloryczny dzień w roku

Tłusty czwartek to najśłodszy, najbardziej tłusty i najbardziej kaloryczny dzień w roku. Jest on zwiastunem końca karnawału - stanowi początek jego ostatniego tygodnia. Tego dnia trzeba zjeść choćby jednego paczka, bo taka jest tradycja, a i gwarancja pomyślności.

1 Tłusty czwartek to początek ostatnich dni karnawału.

Rozpoczyna okres, zwany zapustami, mięsopustem, ostatkami.

2 W kalendarzu chrześcijańskim jest to ostatni czwartek przed wielkim postem.

Wielki post jest czasem pokuty, przygotowującym do najważniejszych dla chrześcijan świąt - Wielkanocy. Rozpoczyna się w Środę Popielcową.

3 Tłusty czwartek jest świętem ruchomym, jego data zależy od daty Wielkanocy.

Zwykle wypada pomiędzy 29 stycznia a 4 marca.

4 W tym dniu można się objadać słodkościami - tradycja nakazuje zjedzenie przynajmniej jednego paczka.

Najpopularniejszymi słodkimi potrawami tłustego czwartku są paczki i faworki.

5 Tradycja ta wywodzi się z czasów pogaństwa.

Świętowano wówczas koniec zimy i nadejście wiosny. Jedzono wówczas tłuste potrawy, szczególnie mięsa. Podawano też paczki, wykonane z ciasta chlebowego, nadziewane słoniną, boczkiem lub mięsem. Zapijano to wszystko obficie wódką.

6 W przeszłości z tym dniem wiązały się ciekawe zwyczaje - pochody i huczne imprezy.

Był to dzień, w którym można było robić rzeczy, których nie wypadało robić w inne dni. Jadło się sporo tłustych rzeczy, paczki, faworki, racuchy i ostro zakrapiąło alkoholem. Urządzone wtedy pochody miały przynieść uczestnikom szczęście i pomyślność. Podczas takiego marszu ludzie bawili się przy głośniejszej muzyce, a na czele pochodu pojawiały się figury znane z obrzędów kolędniczych: turoń, koza, niedźwiedź, bocian, żuraw, kurka, konik.

7 W XVII wieku w Małopolsce dzień ten zwany był Combrowym Czwartkiem.

Legenda mówi, że wziął on swoją nazwę od nazwiska burmistrza Krakowa - Combra. W pamięci mieszkańców miasta zapisał się on jako człowiek zwalczający krakowskie przekupki

handlujące na Rynku. Był on ponoć niezwykle surowy, często niesprawiedliwy i bardzo chętnie wymierzał kary za niewielkie uchybienia. Gdy w któryś czwartek nie lubiany burmistrz zmarł, wieść o jego śmierci obiegła Kraków, a handlarki zaczęły hucznie świętować. Podczas zabawy zaczepiały przechodzących mężczyzn, których zmuszały do tańca lub oddawania odzieży wierzchniej w zamian za krzywdy, jakie im wyrządził Comber. Od tej pory ten dzień nazywano tam Combrowym Czwartkiem. Comber w Krakowie był urzędzany aż do 1846 roku, kiedy to władze austriackie zabroniły jego obchodów.

8 W Wielkopolsce popularnym zwyczajem była tzw. pomyjka.

Wierzono, że usługiwanie przy stole i gotowanie w tłusty czwartek zapewnia dobrobyt i pomyślność oraz dobre zdrowie. Podczas kolacji w tłusty czwartek wszyscy usługiwali sobie nawzajem i pomagali we wszystkich domowych pracach.

9 Tłusty czwartek nie jest tylko polskim zwyczajem, w różnych krajach europejskich istnieją różne wersje tego święta. Wszystkie jednak sprowadzają się do dobrej zabawy i jedzenia do syta.

10 We Francji w ostatnich dniach karnawału organizuje się kolorowe pochody i defilady.

Francuski tłusty wtorek - mardigras - to dzień, w którym Francuzi najadają się pączkami i ciastkami przypominającymi nasze faworki - des merveilles. Chętnie sięgają też po gofry, a przede wszystkim po naleśniki z bitą śmietaną, konfiturami i sosem pomarańczowym - crepes suzette.

11 W Wielkiej Brytanii również istnieje taki naleśnikowy dzień.

W naleśnikowy wtorek odbywa się tam pancake race - wyścig połączony z podrzucaniem naleśnika na patelni. Podobne zwyczaje kultywowane są w Australii, Kanadzie, USA czy Nowej Zelandii. Jest to u nich Pancaketuesday lub shrovetuesday.

12 Skandynawowie jedzą natomiast drożdżówki z cynamonem.

Objadają się też bardzo słodkimi bułeczkami z masą migdałową i bitą śmietaną.

13 W Rosji cały ostatni tydzień karnawału obchodzony jest hucznie i tłusto.

Tydzień ten to maslenica, w czasie której jada się bliny, drożdżowe naleśniki, zarówno na słodko jak i wytrawnie. Jest to czas uczt i

zabaw, a także tańców przy ogniu.

14 W Niemczech nacisk kładzie się przede wszystkim na dobrą zabawę.

Szczególną wagę przywiązuje się do tych zwyczajów w Nadrenii, gdzie w, tzw. babski karnawał panowie nie powinni pokazywać się na ulicach w krawatach, bowiem mogą one zostać obcięte przez czyhające w zaułkach panie z nożyczkami. Strata nie musi być dotkliwa, gdyż w zamian można złowić buziaka. Oprócz tego odbywają się korowody i defilady z muzyką i przebierańcami.

15 We Włoszech ostatnie dni karnawału to festiwal złożony z typowych masek, kostiumów, parad, muzyki, słodczy i lokalnych tradycji.

Włoski tłusty czwartek, czyli "giovedigrasso" bardziej niż na jedzeniu polega na hucznej zabawie. Jednym z najbardziej znanych na świecie jest karnawał w Wenecji. Jada się wtedy weneckie frittelle lub fritole - słodczyce zrobione z mąki, jajek, cukru, orzeszków piniowych i rodzynek. Smażone są na oleju, tłuszczu wieprzowym lub maśle i posypywane cukrem pudrem. Jest to gastronomiczny symbol tego karnawału.

16 W Polsce jada się tego dnia głównie pączki.

Okolo XVI wieku pojawił się w Polsce zwyczaj jedzenia pączków w słodkiej wersji. W środku umieszczało się orzeszek lub migdał i ktoś, kto trafił na taki pączek, miał szczęście i mógł cieszyć się powodzeniem i dostatkiem.

17 Pączki znane były już w starożytnym Rzymie.

Słodki pączek jest prawdopodobnie zapożyczeniem z kuchni arabskiej.

18 Kulisty kształt pączka pochodzi z XVIII wieku, gdy zaczęto używać do ich wypieku drożdży.

Dzięki temu ciasto stało się bardziej puszyste.

19 W tłusty czwartek statystyczny Polak zjada 2,5 pączka.

Zważywszy, że klasyczny pączek o wadze 80 g posiada 341 kcal, to okazuje się, że jest to bardzo tłuste święto.

20 Ludowe powiedzenie głosi: "Kto w tłusty czwartek nie zje pączka, ten nie będzie mieć szczęścia".

21 Tradycyjny pączek powinien być usmażony na smalcu, obłany lukrem i wypełniony konfiturą z róży.

W cukierniach mamy do dyspozycji mnóstwo rodzajów pączków z różnorodnym nadzieniem, polewą, lukrem i cukrem pudrem.

22 Każdego roku w tłusty czwartek zjadamy 100 mln pączków.

23 W Stanach Zjednoczonych odpowiednikiem pączków są doughnuty.

Są charakterystyczne przez dziurkę w środku.

Czemu tłusty czwartek jest w czwartek?

Tłusty Czwartek jest w czwartek ponieważ to 53 dni przed Świętami Wielkanocnymi, gdzie od Popielca do Wielkiej Nocy jest 46 dni wliczając niedziele.

Skąd się wzięła tradycja Tłustego czwartku?

W Małopolsce mówi się o

Combrowym Czwartku z racji tego, że w ostatni dzień karnawału właśnie w czwartek umarł wójt Combr. Combr zakazywał handlu na krakowskim rynku dlatego w każdą rocznicę jego śmierci przekupki urzęduwały w tym miejscu huczną zabawę. Dawniej tego dnia jadano pączki nadziewane słoniną.

Czym jest pączek idealny?

To taki który ma jasną obwódkę wokół, po tym można poznać na jakim tłuszczu były smażone im obwódka jaśniejsza tym świeższy tłuszcz. Dobrą konsystencję poznamy po małym zapadnięciu na środku pączka. Kilka kropel dziewięćdziesięciu kilku procentowego alkoholu lub octu ochroni pączka przed nadmiernym wchłanianiem tłuszczu.

Jak zrobić pączka?

Na początek wyrobić 60 g drożdży z letnim mlekiem (około 1/3 szklanki) oraz z 2 dużymi łyżkami mąki. W rondelku na ogniu dać jajko i 6 żółtek, szczyptę soli oraz 1/3 szklanki cukru plus jedno opakowanie cukru wanilinowego. Do około 600 g mąki dolać letnie mleko 2/3 szklanki, ubite białka i zawartość pierwszej miski oraz rondla, wszystko należy wymieszać. Do tego dodać 90g masła i kilka kropel spirytusu lub octu. Wymieszać i posypać mąką, następnie wyrobić rękoma. Takie ciasto musi odpocząć około 2h. Kolejno odrywać kawałki ciasta i nadziewać je czym tylko chcemy: marmolady, czekolady, nadzienia tofi. Później usmażyć na głębokim oleju. Gotowe pączki można również posypać czymkolwiek: cukrem pudrem, można zrobić lukier z posypką lub polać czekoladą.

Jak zrobić faworki?

Na stolnicę wysypać po pół szklanki mąki krupczatki, tortowej i zwykłej. Do tego dodać kilka kropel spirytusu, 3 żółtka, 1200 g śmietany 18% i sporą łyżkę cukru wanilinowego oraz szczyptę soli. Wszystko wymieszać, później zagnieść. Ubić je wałkiem by powstały pęcherzyki powietrza. Rozwałkować cienko i pociąć w paski. Każdy pasek naciąć na środku i przez ten środek przełożyć górę i dół faworka. Smażyć na głębokim oleju następnie można posypać przykładowo cukrem pudrem.

Każdego dnia jest powód do świętowania – zobacz jakie nietypowe święto kryje się pod datą np., Twoich imienin. A oto niektóre niekonwencjonalne święta.

STYCZEŃ

W roku 2023 Światowy Dzień Introwertyka przypada na 2 stycznia

Relaksujący wieczór w fotelu z książką i kubkiem pysznej, gorącej herbaty w ręku to dla wielu osób miła odskocznia od intensywnego trybu życia. Jednak są ludzie, którzy w ten sposób spędzają czas niemal codziennie i czują się z tym świetnie! Introwertycy, bo o nich mowa 2 stycznia obchodzą swój dzień. Warto z tej okazji sprawić im przyjemność i podarować książkę, albo duży kubek na herbatę. Choć i tak najlepszym podarkiem będzie zrozumienie ich potrzeb oraz szanowanie ich wyjątkowego usposobienia.

Światowy Dzień Braille'a przypada na 4 stycznia

Louis Braille to twórca alfabetu dla niewidomych. Francuz urodził się 4 stycznia 1809 roku, dlatego też właśnie dziś oddajemy mu hołd.

W roku 2023 Dzień Wtulania Się przypada na 6 stycznia

Naukowo udowodniono, że przytulanie wpływa na poprawę odporności oraz redukuje stres. Warto tulić się do rodziców, dzieci, a także do drugiej połówki. Szczególnie podczas Dnia Wtulania Się możemy skorzystać z okazji i przytulić się z najbliższymi.

Niebieski Poniedziałek przypada na 16 stycznia

Uchodzi za najsmutniejszy dzień w roku, ale to tylko mit. I am blue, czyli: jestem smutny. Od kilku lat trzeci poniedziałek stycznia określa się jako Blue Monday i mówi się, że to najsmutniejszy, a nawet najbardziej depresyjny dzień roku.

W roku 2023 Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu

przypadana 27 stycznia

Święto uchwalone zostało 1 listopada 2005 roku w celu uczczenia pamięci ofiar pochodzenia żydowskiego, zamordowanych w czasie II wojny światowej przez nazistowskie Niemcy. W Polsce główne uroczystości odbywają się w Auschwitz-Birkenau i pod warszawskim Pomnikiem Bohaterów Getta.

LUTY

W roku 2023 Dzień Pozytywnego Myślenia przypadana 2 lutego

Podobno optymista twierdzi, że żyjemy w najlepszym z możliwych światów, a pesymista obawia się, że to może być prawda. Dzień Pozytywnego Myślenia ma pomóc wszystkim przyjąć tę prawdę i uwierzyć, że wszystko zmierza we właściwym kierunku.

Dzień Naleśnika przypada na 2 lutego

Proste danie, które można zjeść na śniadanie, obiad i kolację to oczywiście naleśniki. Ich uniwersalizm idzie jeszcze dalej, bo da się je przyrządzić na słono oraz na słodko. Dzień Naleśnika daje nam prawo do konsumpcji tych pyszności bez ograniczeń.

W roku 2023 Międzynarodowy Dzień Walki z Rakim przypada na 4 lutego

Święto ustanowiono na Światowym Szczycie Walki z Rakim w lutym 2000 roku w Paryżu. Na spotkaniu przyjęto Kartę Paryską, zobowiązującą państwa, które ją podpisały do stworzenia programów zapobiegających i metod leczenia chorób nowotworowych.

Ogólnopolski Dzień Dokarmiania Zwierzyny Leśnej przypadana 11 lutego

Zima to trudny okres dla zwierzyny leśnej, ponieważ śnieg i mróz utrudniają im dostęp do pokarmu. Ogólnopolski Dzień Dokarmiania Zwierzyny Leśnej ma na celu zachęcenie ludzi do pomocy zwierzacom, ale i uświadomienie jak należy to robić, bowiem nieodpowiedzialne działanie może przynieść więcej szkód niż pożytku.

W roku 2023 Dzień Chorych na Padaczkę przypada na 14 lutego

Podczas Świąta ukazywane są sposoby leczenia tej choroby oraz, w jaki sposób należy pomóc osobie, u której występuje atak. Lekarze oraz cały personel medyczny, a także członkowie Stowarzyszeń rozdają uczestnikom specjalne broszury, w których znajdują się wszelkie informacje związane z padaczką. Niestety wielu ludzi nie ma pojęcia, jakie są objawy Epilepsji. Bardzo dużo osób nie zdaje sobie sprawy z tego, że osoby chore poddawane leczeniu mogą normalnie funkcjonować oraz wykonywać pracę.

Dzień Kota przypada na 17 lutego

Dzień Kota to jednak nie tylko oddanie hołdu najpopularniejszemu zwierzęciu domowemu na świecie, ale również inicjatywa mająca na celu uwrażliwienie społeczeństwa na problem bezdomnych i głodujących kotów, które nieraz wiodą iście pieskie życie. W Polsce jest około 17 tysięcy bezdomnych kotów.

MARZEC

W roku 2023 Światowy Dzień Świadomości Autoagresji przypada na 1 marca

Autoagresja to dość specyficzne zagadnienie, gdyż polega na zrobieniu sobie psychicznej albo fizycznej szkody. Może to być zarówno cięcie swojego ciała, połykanie ostrich przedmiotów, czy nawet prowokowanie innych osób

Zero dla Dyskryminacji przypada na 1 marca

To święto ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w ramach programu UNAIDS, czyli Wspólnego Programu Narodów Zjednoczonych Zwalczenia HIV i AIDS. Pierwsze obchody odbyły się w 2014 roku. Celem kampanii jest informowanie o ludzkim wirusie niedoboruodporności HIV i zespołu nabytego niedoboruodporności AIDS.

W roku 2023 Narodowy Dzień Pamięci "Żołnierzy Wyklętych" przypada na 1 marca

Żołnierze wyklęci dopier kilkadziesiąt lat po zakończeniu II wojny światowej zostali należycie docenieni za walkę o Polskę. 1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”, który upamiętnia żołnierzy antykomunistycznego podziemia w Polsce.

Kaziuki przypada na 4 marca

Kaziuki to wydarzenie, którego historia sięga jeszcze początku XVII wieku. W dzień św. Kazimierza we Wilnie odbywa się jarmark odpustowy połączony z występami artystycznymi. Od pewnego czasu Kaziuki obchodzone są także w polskich miastach.

W roku 2023 Międzynarodowy Dzień Mistrza Gry przypada na 4 marca

Mistrz gry to po prostu guru podczas rozgrywki w grach fabularnych. Ma pełną kontrolę nad światem gry, kreuje przygody oraz postacie. To jego umiejętności i wyobraźnia sprawiają, że fani RPG zapominają o bożym świecie. Dziś warto to docenić.

Dzień Teściowej przypada na 5 marca

Matki żon nigdy nie cieszyły się powszechnym uwielbieniem i szacunkiem. Od niepamiętnych czasów były głównymi bohaterkami niewybrednych żartów – stereotypowo przedstawiających je jako wyjątkowo irytujące osoby, które wtykają nos w nieswoje sprawy i nieustannie próbują kontrolować swoje dorosłe już dzieci.

 **Prezydent Miasta Ostrołęki
Łukasz Kulik**
zaprasza na

Ferie zimowe NA SPORTOWO

OSTROŁĘKA 2023

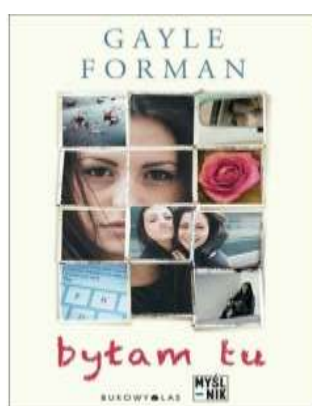
	Organizator	Termin	Godziny	Miejsce	Okres	Zapisy
Pływanie		Pon. - Pt.	8:00 - 9:00 9:00 - 10:00	Park Wodny	13.02 - 17.02 20.02 - 24.02	297642439
Bowling		Pon. - Pt.	10:00 - 11:00 11:00 - 12:00	Park Wodny	13.02 - 17.02 20.02 - 24.02	492692333
Szachy		Pon. - Pt.	12:00 - 14:00	Park Wodny	13.02 - 17.02 20.02 - 24.02	534460410
Lodowisko		Pon. - Pt.	10:00 - 10:45 11:00 - 11:45	Witosa 1	13.02 - 17.02 20.02 - 24.02	575020034
Podnoszenie ciężarów		Pon. i Pt.	11:00 - 13:00	Hala im. Arkadiusza Gafasia	13.02 - 17.02 20.02 - 24.02	608339249
Boks		Pon. Śr. Pt.	16:00 - 17:30	Hala im. Arkadiusza Gafasia	13.02 - 17.02 20.02 - 24.02	883378806
Udziałnictwo stażowe do trenowania		Pon. - Pt.	10:00 - 14:00	Hala im. Arkadiusza Gafasia	13.02 - 17.02 20.02 - 24.02	784132028
Kaszykówka Siatkówka Piłkarska		Pon. - Pt.	12:00 - 14:00	Hala im. Arkadiusza Gafasia	14.02 - 17.02	784132028
Kaszykówka Piłkarska		Pon. - Pt.	12:00 - 14:00	Hala Partyzantów	20.02 - 24.02	514129847
Tenis ziemny		Pon. Śr. Pt.	10:00 - 12:00	Hala Partyzantów	13.02 - 17.02	514129847
Cheerleading		Pon. - Pt.	9:00 - 10:00	Hala im. Arkadiusza Gafasia	13.02 - 17.02	502649747
Karate		Pon. - Pt.	10:00 - 11:00	Hala im. Arkadiusza Gafasia	13.02 - 17.02	797633071

Oferta bezpłatnych zajęć przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży szkolnej z terenu Miasta Ostrołęki.

Niezwykłe książki na okres zimowy - ferie

"Opowiem o tobie gwiazdom" autorstwa Edyty Prusinowskiej to książka z gatunku literatury młodzieżowej. Jest to opowieść o losach Astrid, która w wyniku tragicznego wypadku traci ukochaną siostrę. Od tamtej pory marzy tylko o opuszczeniu feralnego miasta oraz oderwaniu się od ponurych myśli.

Wzruszająca powieść Gayle Forman, "Byłam tu" - Cody Reynolds nie może się pogodzić z samobójstwem swojej przyjaciółki Meg. Postanawia zrozumieć, dlaczego ta piękna i pewna siebie dziewczyna targnęła się na swoje życie. Rodzina Meg prosi Cody, by pojechała po rzeczy swojej przyjaciółki. Bezradna i samotna osiemnastolatka nawet nie przypuszcza, że ta podróż przerodzi się w poszukiwanie istoty życia Meg. Życia, które nie było tak piękne, jak to opisywała w mailach Meg. Tam gdzie przeplatają się ból, smutek, rozpacz i tęsknota po zmarłej przyjaciółce, znajduje się także miejsce na miłość. Wzruszająca książka z zaskakującym zakończeniem.

"Szóstka wron", autorka to amerykanka Leigh Bardugo.

Sześcioro niebezpiecznych wyrzutków. Jeden nie wykonalny skok. Przestępczy geniusz Kaz Brekke rotrzymuje ofertę wzbogacenia się ponad wszelkie wyobrażenie - wystarczy w tym celu wykonać zadanie, które z pozoru wydaje się niewykonalne: - włamać się do niesławnego Lodowego Dworu - uwolnić zakładnika, przeżyć dostatecznie długo, żeby odebrać nagrodę. Kaz potrzebuje ludzi wystarczająco zdesperowanych, żeby wraz z nim podjęli się tej samobójczej misji, oraz dostatecznie niebezpiecznych, żeby ją wypełnili. Wie, gdzie ich szukać. Szóstka najbardziej niebezpiecznych wyrzutków w mieście – razem mogą być nie do zatrzymania. O ile wcześniej nie pozabijają się

nawzajem.

Filmy na Walentyki:

"Walentynki 3D" to prawdziwa petarda. Historia pewnego psychopaty w górniczym stroju to także ukłon w stronę kina lat 80. i 90. Pierwsze 40 minut to jednak pierwszorzędną masakra, w której krew, wnętrzności i inne podroby chlapią z ekranu na widza, aż miło. W końcu rzadko zdarza się, aby nabite na kilof oko wyskakujące z czerepu przygłupiego nastolatka spozierało na nas wprost z ekranu. I tak właśnie powinna wyglądać dobra rzeźnia w trójwymiarze. Resumując, naprawdę dobra, bezpretensjonalna i co najważniejsze krwawa zabawa.

"Purpurowe serca"- Ambitna piosenkarka zgadza się na małżeństwo z rozsądku z żołnierzem, który ma wyruszyć na misję, ale wkrótce tragedia zmienia charakter ich związku. To opowieść o dwójce młodych ludzi, którzy w wyniku przeszkód, które dorosłe życie rzuca im pod nogi, decydują się na udawane małżeństwo, dzięki któremu zyskają pieniądze. Młoda piosenkarka i żołnierz marines — dwie postacie z silnymi charakterami i odmiennymi poglądami.

Klaudia Bojarska, Wiktoria Niziołek, kl. 1a

Dzień kobiet

8marca

Dzień kobiet jest obchodzony co roku 8 marca. Tego dnia wręcza im się prezenty oraz upominki, w ten o to symboliczny sposób docenia się kobiety i pokazuje jak ważną rolę odgrywają w społeczeństwie.

Pierwszy raz oficjalnie obchodzony 28 lutego 1909 roku w USA ustanowiony przez Socjalistyczną Partię Ameryki po zamieszkach i strajkach w Nowym Yorku.

Jest to oficjalne święto w takich krajach jak (i nie tylko):

- Albania
- Algieria
- Azerbejdżan
- Białoruś
- Brazylia
- Bułgaria
- Kamerun
- Chiny
- Ukraina
- Włochy

***Z okazji tego wyjątkowego dnia składa się
najserdeczniejsze życzenia: szczęścia
radości i w życiu pomyślności dużo zdrówka
i miłości oraz życiowej radości.***

